

European Securities and
Markets Authority

Ghid

Ghid cu privire la validarea și revizuirea metodologiilor agențiilor de rating de credit

Cuprins

1	Domeniul de aplicare.....	3
2	Definiții, referințe legislative și acronime.....	4
3	Scopul.....	5
4	Obligații de conformitate și de raportare.....	7
4.1	Statutul ghidului.....	7
4.2	Cerințe privind raportarea.....	7
5	Ghid cu privire la validarea și revizuirea metodologiilor ARC.....	8
5.1	Validarea metodologiilor cu suficiente probe cantitative.....	8
5.1.1	Puterea discriminatorie.....	8
5.1.2	Puterea predictivă.....	8
5.1.3	Soliditatea.....	9
5.2	Validarea metodologiilor cu puține probe cantitative.....	10
5.3	Identificarea și corectarea anomaliilor.....	12

1 Domeniul de aplicare

Cine?

1. Prezentul ghid se aplică agențiilor de rating de credit (ARC) înregistrate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1060/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 privind agențiile de rating de credit [astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) nr. 462/2013 - Regulamentul ARC]. Ghidul nu se aplică ARC certificate.

Ce?

2. Prezentul ghid se aplică în ceea ce privește articolul 8 alineatele (3) și (5) din Regulamentul ARC și în ceea ce privește Regulamentul delegat (UE) nr. 447/2012 al Comisiei din 21 martie 2012 de completare a Regulamentului (CE) nr. 1060/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind agențiile de rating de credit prin stabilirea unor standarde tehnice de reglementare pentru evaluarea conformității metodologiilor de rating (STR privind metodologiile de rating).

Când?

3. Prezentul ghid intră în vigoare în termen de două luni de la publicarea sa pe site-ul Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) în toate limbile oficiale ale UE.

2 Definiții, referințe legislative și acronime

ARC	Agenții de rating de credit
Regulamentul ARC	Regulamentul (CE) nr. 1060/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 privind agențiile de rating de credit [astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) nr. 462/2013]
STR privind metodologiile de rating	Regulamentul delegat (UE) nr. 447/2012 al Comisiei din 21 martie 2012 de completare a Regulamentului (CE) nr. 1060/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind agențiile de rating de credit prin stabilirea unor standarde tehnice de reglementare pentru evaluarea conformității metodologiilor de rating.
ESMA	Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe
Regulamentul ESMA	Regulamentul (UE) nr. 1095/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/77/CE a Comisiei.
CAP	Profil de precizie cumulativă (Cumulative Accuracy Profile)
ROC	Caracteristica receptor-operator (Receiver Operator Characteristic)

3 Scopul

4. Scopul prezentului ghid este de a clarifica așteptările ESMA și de a asigura aplicarea consecventă a articolului 8 alineatul (3) din Regulamentul ARC, care prevede că „agențiile de rating de credit utilizează metodologii de rating riguroase, sistematice și continue, care sunt supuse validării bazate pe experiența anterioară, inclusiv pe controlul a posteriori”. Prezentul ghid se axează pe ultima parte a articolului 8 alineatul (3), și anume „care sunt supuse validării bazate pe experiența anterioară, inclusiv pe controlul a posteriori”. De asemenea, ghidul clarifică așteptările ESMA și asigură aplicarea consecventă a articolului 8 alineatul (5) din Regulamentul ARC, care prevede, printre altele, că agențiile de rating de credit „revizuiesc ratingurile și metodologiile în permanență și cel puțin o dată pe an”.
5. ESMA consideră că ghidul cu privire la modul în care ARC trebuie să respecte dispozițiile de la articolul 8 alineatul (3) și alineatul (5) din Regulamentul ARC va sprijini asigurarea aplicării consecvente a măsurilor de validare și de revizuire pentru a demonstra puterea discriminatorie, puterea predictivă și soliditatea metodelor, precum și identificarea măsurilor pe care ARC trebuie să le pună în aplicare la momentul validării și al revizuirii metodelor cu puține probe cantitative.
6. Prezentul ghid sprijină STR privind metodologiile de rating, care prevăd normele care urmează să fie utilizate în evaluarea conformității metodelor de rating cu cerințele prevăzute la articolul 8 alineatul (3) din Regulamentul ARC și, în special, articolele 7 și 8 din STR privind metodologiile de rating.
7. Ghidul clarifică așteptările ESMA cu privire la termenii „putere discriminatorie”, „soliditate” și „putere predictivă” utilizați la articolul 7 din STR privind metodologiile de rating. În plus, prezentul ghid clarifică, de asemenea, așteptările ESMA cu privire la modul în care ARC cu puține probe cantitative pot asigura că metodologiile lor sunt „indicatori rezonabili ai bonității”, astfel cum se prevede la articolul 8 din STR privind metodologiile de rating, fiind în același timp exceptate de la obligația de a respecta articolul 7. În final, ESMA clarifică, de asemenea, așteptările acestora cu privire la modul în care ARC trebuie să îndeplinească cerința prevăzută atât la articolul 7, cât și la articolul 8 din STR privind metodologiile de rating conform căreia ARC trebuie să „institue proceduri prin care anomalii sistemice ale ratingurilor de credit detectate prin procesul de testare ex post sunt identificate și corectate în mod adecvat”.
8. Prezentul ghid se referă atât la validarea, cât și la revizuirea metodelor ARC. În restul prezentului document, ambele cuvinte „validare” și „revizuire” sunt utilizate în paralel în loc de a utiliza formularea „validare și revizuire”, pentru ușurința lecturii.
9. Cuvântul „metodologie” este utilizat în prezentul document ca însemnând toate componentele din care poate fi constituită o metodologie de rating, inclusiv modele, principale ipoteze de rating și criterii.

10. ESMA recunoaște faptul că validarea de bună calitate este rezultatul proceselor, al guvernanței, al măsurilor și, la fel de important, al raționamentului calificat utilizate de către ARC. ESMA consideră că validarea de bună calitate asigură un echilibru între aplicarea tehnicilor cantitative și calitative. Aceasta înțelege că ambele tipuri de tehnici pot furniza informații valoroase cu privire la performanța metodologiilor și faptul că, în funcție de circumstanțe (de exemplu, clasa de active și disponibilitatea datelor), nivelul de aplicare a tehnicilor cantitative și calitative poate fi diferit. ESMA este de părere că validarea metodologiilor trebuie să includă atât tehnici calitative, cât și tehnici cantitative. ESMA nu consideră drept tehnică de validare calitativă evaluarea subiectivă a metodologiilor de către persoanele responsabile din cadrul ARC fără o explicație a considerațiilor și a concluziilor formulate.
11. ESMA s-a concentrat în prezentul ghid pe măsuri cantitative, întrucât acestea sunt punctele cele mai puțin clare pentru industrie în ceea ce privește așteptările ESMA. Un beneficiu al măsurilor cantitative este faptul că acestea asigură mai multă obiectivitate pentru procesul de validare, în special din cauză că recunoașterea și articularea ipotezelor inerente utilizate la interpretarea măsurilor calitative poate fi mai dificilă. Cu toate acestea, acest lucru nu înseamnă că ESMA consideră că măsurile cantitative trebuie să conducă exclusiv la un proces de validare, iar aceasta nu se așteaptă ca rezultatele validării să se bazeze automat pe măsuri cantitative.
12. Prezentul ghid se referă numai la validarea metodologiilor ARC și, conform articolului 23 din Regulamentul ARC, nu implică sau sugerează interferența cu conținutul ratingurilor de credit sau cu metodologiile.

4 Obligații de conformitate și de raportare

4.1 Statutul ghidului

13. Prezentul document conține orientări în temeiul articolului 16 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/77/CE (Regulamentul ESMA) a Comisiei. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul ESMA, ARC trebuie să depună toate eforturile necesare pentru a respecta ghidul.

4.2 Cerințe privind raportarea

14. ESMA va evalua aplicarea prezentului ghid de către ARC prin intermediul supravegherii și monitorizării permanente a raportării periodice a ARC către ESMA. Prezentul ghid se aplică fără a aduce atingere ghidului privind informațiile care trebuie comunicate periodic la ESMA de către ARC (ESMA/2015/609), care impune ca ARC să prezinte semestrial rapoartele privind funcționarea revizuirii interne și rezultatele revizuirilor metodologiei, inclusiv informații cu privire la toate controalele a posteriori efectuate în perioada respectivă, detalii referitoare la toate constatările principale, precum și acțiunile întreprinse de ARC în consecință.

5 Ghid cu privire la validarea și revizuirea metodologiilor ARC

15. Ghidul cuprinde:

- a. Măsuri pe care ESMA se așteaptă **în mod obișnuit** ca o ARC să le utilizeze.
- b. **Exemple de măsuri complementare** pe care o ARC trebuie să le ia în considerare printre alte măsuri complementare corespunzătoare.

16. Măsurile¹ care vor fi utilizate ca parte a procesului de validare trebuie să fie incluse în documentația de validare a unei ARC. În cazul în care o ARC nu utilizează măsurile la care ESMA se așteaptă în mod obișnuit, ARC trebuie să își documenteze justificarea neutilizării acestor măsuri și modul în care măsurile alese îndeplinesc cerințele de reglementare [articolul 8 alineatul (3) și alineatul (5) din Regulamentul ARC și articolele 7 și 8 din STR privind metodologiile de rating], astfel cum se clarifică în prezentul ghid.

5.1 Validarea metodologiilor cu suficiente probe cantitative

5.1.1 Puterea discriminatorie

17. Puterea discriminatorie a unei metodologii se referă la capacitatea de a clasifica entitățile în conformitate cu viitorul lor statut (neîndeplinirea obligațiilor de plată sau îndeplinirea obligațiilor de plată) la un moment predefinit.
18. La demonstrarea puterii discriminatorii a unei metodologii, ESMA se așteaptă, de regulă, ca o ARC să utilizeze profilul de precizie cumulativă și curba caracteristicii receptor-operator (ROC) coroborată cu raportul de precizie².
19. O ARC trebuie să ia în considerare completarea măsurilor de mai sus cu măsuri cantitative suplimentare, de exemplu statistica Kolmogorov-Smirnov, precum și cu măsuri calitative, cum ar fi distribuția ratelor de neîndeplinire a obligațiilor de plată.

5.1.2 Puterea predictivă

20. Puterea predictivă a unei metodologii poate fi demonstrată prin compararea comportamentului preconizat al ratingurilor de credit cu rezultatele observate.
21. Pentru a efectua această comparație, ESMA se așteaptă, de regulă, ca o ARC să își definească la nivel intern așteptările (cifre absolute sau intervale) pentru fiecare

---

¹ Termenul „măsuri” este utilizat în întregul ghid în sensul Regulamentului ARC, și anume măsuri interne întreprinse de o ARC în scopul conformării cu regulamentul respectiv.

² În prezentul ghid, termenul „raport de precizie” cuprinde, de asemenea, coeficientul Gini sau alte măsuri similare.

categorie de rating de credit în ceea ce privește măsura bonității la care se referă ratingurile sale de credit.

22. O ARC poate utiliza abordări diferite pentru definirea așteptărilor sale interne (de exemplu, prin calcul statistic sau trimitere la performanța anterioară a ratingurilor sale de credit).
23. În cazul ratingurilor de credit care se referă la probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor de plată, ESMA se așteaptă, de regulă, ca o ARC să compare probabilitatea preconizată a neîndeplinirii obligațiilor de plată cu ratele de neîndeplinire a obligațiilor de plată observate utilizând testele binomiale și chi-pătrat. O ARC trebuie să ia în considerare completarea acestor măsuri cu măsuri cantitative suplimentare, de exemplu scorul Brier sau testul modelului Vasicek cu un factor, precum și cu toate măsurile calitative care sunt cele mai adecvate pentru validarea metodologiilor.
24. În cazul ratingurilor de credit care se referă la bonitatea măsurilor, altele decât probabilitățile de neîndeplinire a obligațiilor de plată, ESMA se așteaptă, de regulă, ca o ARC să compare comportamentul preconizat al ratingurilor de credit cu rezultatele observate utilizând măsuri cantitative relevante și să își documenteze motivația pentru alegerile sale. O ARC trebuie să ia în considerare completarea acestor măsuri cu măsuri cantitative suplimentare, precum și cu toate măsurile calitative care sunt cele mai adecvate pentru validarea metodologiilor.

5.1.3 Soliditatea

25. Soliditatea unei metodologii poate fi demonstrată prin evaluarea altor dimensiuni care nu se referă la puterea discriminatorie sau predictivă a acesteia, cum ar fi stabilitatea ratingurilor de credit acordate prin intermediul metodologiei, stabilitatea caracteristicilor entităților/ instrumentelor care fac obiectul metodologiei și distribuția ratingurilor de credit atribuite.
26. Ca măsură cantitativă, ESMA se așteaptă, de regulă, ca o ARC să demonstreze stabilitatea ratingurilor de credit atribuite prin intermediul metodologiilor acestora prin producerea de matrice de tranziție (migrație) și prin analiza mișcării ratingurilor de credit. Exemple de acest tip de analiză includ rapoartele de îmbunătățire/ scădere/ diagonale, precum și statisticile care demonstrează nivelul absolut de modificare, direcția modificării sau o combinație a acestora.
27. O ARC trebuie să ia în considerare completarea acestor măsuri cu o analiză calitativă suplimentară, de exemplu analiza distribuțiilor ratingurilor, analiza unidimensională a determinantilor principali ai ratingurilor de credit, evaluarea comparativă a ratingurilor față de măsurile externe a riscurilor de credit (de exemplu, ratingurile pentru alte ARC, marja instrumentelor de tipul credit default swap, randamentul obligațiunilor) și utilizarea măsurilor cantitative precum indexul populației/stabilității sistemului.

5.2 Validarea metodologiilor cu puține probe cantitative

28. O ARC trebuie să își stabilească numărul minim de ratinguri și/sau neîndepliniri a obligațiilor de plată de care o metodologie trebuie să dispună pentru a fi validată în conformitate cu articolul 7 din STR privind metodologiile de rating. ARC trebuie să stabilească la nivel intern politicile și procedurile relevante pentru a decide dacă există puține probe cantitative pentru a sprijini puterea predictivă a unei metodologii. Astfel de politici și proceduri trebuie cel puțin să definească persoanele/părțile responsabile pentru luarea acestei decizii, precum și criteriile relevante pe care se va baza decizia.

29. O ARC, ca parte a procesului de validare a metodologiilor acesteia cu puține probe cantitative, trebuie să ia în considerare îmbunătățirea eșantionului de date în scopul aplicării, dacă este posibil, a articolului 7 din STR privind metodologiile de rating. O ARC trebuie să ia în considerare tehnici de îmbunătățire (care fac obiectul, după caz, al verificării calității datelor și al salvagărdării caracteristicilor populației, inclusiv rata de incapacitate de plată a acesteia), de exemplu:

- extinderea eșantionului de date prin utilizarea datelor de la părți terțe (dacă există);
- combinarea (dacă este util) a claselor de active sau a subclaselor de active cu caracteristici similare în ceea ce privește riscurile în scopul efectuării de evaluări comune de validare; sau
- crearea (dacă este posibil) de tranzacții ipotetice care pot fi utilizate pentru a extinde datele disponibile.

O ARC trebuie să își documenteze procesul de luare a deciziilor pentru a determina dacă să utilizeze sau nu tehnicile de îmbunătățire a datelor.

30. O ARC trebuie să ia în considerare, de asemenea, tehnici care îi permit să efectueze măsurători cantitative pentru a demonstra puterea discriminatorie a metodologiilor sale. O ARC trebuie să ia în considerare tehnici relevante, de exemplu:

- utilizarea unei definiții a incapacității de plată „relaxate” în scopul validării;
- combinarea categoriilor de rating; sau
- utilizarea unei perioade de timp prelungite.

O ARC trebuie să își documenteze procesul de luare a deciziilor și să prezinte motivația pentru metodele pe care le utilizează pentru a-și îmbunătăți capacitatea de a efectua măsuri cantitative în scopul de a demonstra puterea discriminatorie a metodologiilor acesteia, inclusiv dacă a respins utilizarea unei metode.

31. ESMA se așteaptă, de regulă, ca o ARC să producă matrice de tranziție (migrație) și să analizeze mișcarea ratingurilor de credit, precum și să evalueze în mod comparativ

ratingurile față de măsurile externe ale riscurilor de credit (de exemplu, ratingurile pentru alte ARC, marja instrumentelor de tipul credit default swap, randamentul obligațiunilor).

32. O ARC trebuie să ia în considerare completarea acestor măsuri cu alte măsuri de soliditate precum cele menționate în secțiunea 5.1.3.

5.3 Identificarea și corectarea anomaliilor

33. O ARC trebuie să stabilească praguri la nivel intern pentru tehnicile acesteia de validare cantitativă în scopul identificării și a abordării potențialelor anomalii evidențiate de controlul a posteriori.
34. Pragurile respective trebuie să fie documentate și înregistrate în mod corespunzător. Funcția de revizuire a ARC trebuie să fie responsabilă pentru stabilirea unor astfel de praguri, asigurând că acestea sunt i) relevante pentru metodologia în curs de validare, ii) o componentă problematică și aplicată în mod consecvent a procesului de validare prin stabilirea la niveluri corespunzătoare și iii) justificate în mod corespunzător.
35. O ARC trebuie să furnizeze justificări adecvate în cazul în care pragurile diferă în funcție de clasa de active, în special în cazurile în care categoriile de ratinguri au aceleași caracteristici în clasa de active.
36. O ARC trebuie să definească în prealabil și să justifice acțiunile rezultate în urma deviațiilor de la praguri. ESMA nu se așteaptă ca o încălcare a unui prag să conducă întotdeauna la modificări ale metodologiei.
37. O ARC trebuie să diferențieze deviațiile sistemice de cele nesistemice și să explice modul în care acțiunile definite în prealabil ar fi diferite în acest caz.
38. În cazul în care o ARC alege să stabilească praguri pentru tehnicile sale de validare calitativă, se aplică punctele de mai sus din prezenta secțiune.